

Aan
Rijnhart Wonen
t.a.v. de heer M. Buis

Barchman Wuytierslaan 10
3818 LH Amersfoort

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

notitie

Contactpersoon	Kenmerk	Status	Datum
Erik Riphagen	18-325	definitief	3 juli 2019

Betreft

Vleermuisonderzoek Pinksterbloem en Splinterlaan Leiderdorp

Inleiding

Rijnhart Wonen heeft Ecogroen gevraagd een vleermuisonderzoek uit te voeren in verband met het voornemen om vier woonblokken aan de Pinksterbloem te Leiderdorp in januari 2020 te slopen en een woonblok aan de nabijgelegen Splinterlaan te renoveren.

Situatie

Het plangebied bestaat uit vijf woongebouwen van drie woonlagen verdeeld over de Splinterlaan en Pinksterbloem. In het plangebied zijn tuinen en openbare groenstroken met bomen, struiken, gazons en een watergang aanwezig. Het plangebied is weergegeven in figuur 1.

notitie

Figuur 1 Ligging van het plangebied (rood omlijnd) in het stedelijk gebied van Leiderdorp. Bron luchtfoto: Bing Maps.

Methodiek

Vleermuizen

Het leefgebied van de strikt beschermde vleermuizen bestaat uit (vaste) verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 1). Deze onderdelen worden in voorliggende notitie nader besproken.

Kader 1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

notitie

Volgens het protocol voor vleermuizen (zie kader 2) dienen in voorliggende situatie minimaal vijf bezoeken verspreid over het jaar te worden uitgevoerd. Hierbij moet twee keer worden onderzocht of er sprake is van winterverblijfplaatsen.

In de periode van half augustus tot eind september 2018 hebben drie nachtelijke bezoeken plaatsgevonden, gericht op baltslocaties en paar-/winterverblijfplaatsen. Deze nachtelijke bezoeken zijn op 27/28 augustus, 8 september en 27 september 2018 uitgevoerd. In de periode van mei tot half juli zijn twee nachtelijke bezoeken uitgevoerd op respectievelijk 27 mei en 24 juni 2018. Deze zijn gericht op kraamkolonies en zomerverblijfplaatsen. Vanwege de omvang van het plangebied zijn de avondbezoeken door drie personen en de ochtendbezoeken door twee personen. In tabel 1 zijn meer details van de bezoeken weergegeven.

Kader 2 Toelichting onderzoeksprotocol voor vleermuisonderzoek

Vleermuizen zijn een belangrijke soortgroep binnen de natuurbescherming. De soorten zijn echter moeilijk te inventariseren, vertonen specifiek gedrag en advies omtrent deze soortgroep is complex. Tegen die achtergrond heeft het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus een protocol opgesteld voor de inventarisatie van vleermuizen (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus 2017). Het doel van het protocol is bij te dragen aan de kwaliteit en uniformiteit in onderzoek. Het protocol wordt ondersteund door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) van het Ministerie van EZ en de Zoogdierverseniging.

Vleermuisonderzoek blijft echter maatwerk en het protocol geldt daarom als richtsnoer en niet als plicht. Het volgen van het vleermuisprotocol wordt echter wel aangeraden. Het toepassen van het protocol heeft tot doel:

- 1) Dat bevoegd gezag geen aanvullend onderzoek verlangt bij een ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming;
- 2) Dat een onderzoek stand houdt in eventuele juridische procedure.

Bij de nachtelijke bezoeken hebben we gebruik gemaakt van batdetectors die de mogelijkheid hebben om geluidsoptnames te maken zoals de Pettersson D240x en M500 en de Echo Meter Touch in combinatie met een mobiele telefoon. Met een batdetector zijn vrijwel alle vleermuissoorten op naam te brengen.

Tabel 1 Overzicht uitgevoerde onderzoeken.

Datum	Type bezoek	Aantal personen	Aanwezig	Weer
27 augustus 2018	Avond	3	20:25-22:25 uur	Bewolkt, droog, 3 Bft, 15 °C
28 augustus 2018	Middernacht	1	00:00-02:00 uur	Bewolkt, droog, 2 Bft, 14 °C
8 september 2018	Middernacht	1	00:00-02:00 uur	Licht bewolkt, droog, 3 Bft, 14°C
26 september 2018	Avond	1	19:45-21:30 uur	Helder, droog, 3 Bft, 17 °C
27 september 2018	Ochtend	2	05:30-07:30 uur	Helder, droog, 1 Bft, 11°C
27 mei 2019	Avond	3	21:15-23:15 uur	Bewolkt, droog, 3 Bft, 14 °C
24 juni 2019	Ochtend	2	03:00-05:15 uur	Half bewolkt, droog, 3 Bft, 21 °C

Resultaten

Vaste verblijfplaatsen

In de aanwezige bebouwing zijn geen invliegende, uitvliegende of zwermende vleermuizen waargenomen. In het plangebied zijn geen geschikte bomen met holtes aanwezig voor boombewonende vleermuizen. In de omgeving van het plangebied zijn enkele exemplaren van gewone dwergvleermuis baltsend waargenomen. Buiten het plangebied is tevens een baltsende ruige dwergvleermuis gezien. Binding van vleermuizen met de bebouwing in het plangebied is niet geconstateerd. Van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied is dan ook geen sprake.

notitie

Vliegroutes en foerageergebieden

In en rond het plangebied zijn foeragerende exemplaren van gewone dwergvleermuis waargenomen. Bij meerdere bezoeken vond het foerageren plaats boven de watergang aan de zuidoostelijke zijde van de bebouwing. Incidenteel zijn ook foeragerende exemplaren van de gewone dwergvleermuis geconstateerd tussen de gebouwen, boven de Pinksterbloem en aan de noordoostzijde van de bebouwing aan de Splinterlaan.

Boven de watergang aan de zuidoostzijde van de bebouwing zijn bij meerdere bezoeken langsvliegende exemplaren van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Ook is hier op 27 mei 2019 één langsvliegende watervleermuis gezien.

Effectbeoordeling

In de bebouwing zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Het plangebied wordt door vleermuizen gebruikt om te foerageren maar de mate waarin dit gebeurt wijst er op dat in de omgeving veel meer optimaal foerageergebied aanwezig is. Door het plan gaat daarom geen onmisbaar foerageergebied verloren.

Boven de watergang aan de zuidoostelijke zijde van het plangebied zijn bij enkele bezoeken langsvliegende vleermuizen waargenomen. Vanwege de aanwezigheid van andere watergangen, wegen en gebouwen in de omgeving is echter geen sprake van een onmisbare vliegroute.

Juridische vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Houdbaarheid vleermuisonderzoek

Wij wijzen u op de beperkte geldigheidsduur van het vleermuisonderzoek (zie kader 3). Het uitgevoerde vleermuisonderzoek is in deze situatie geldig tot juni 2022. Na deze periode dient het vleermuisonderzoek herhaald te worden.

Kader 3 Geldigheidsduur vleermuisonderzoek

Vleermuizen maken gebruik van een netwerk van verblijfplaatsen en wisselen, behalve in de winter, regelmatig van verblijfplaats. Gezien dit mobiele karakter van vleermuizen is vleermuisonderzoek juridisch gezien slechts voor een bepaalde periode rechtsgeldig. Volgens het Ministerie van LNV zijn er geen richtlijnen hoe lang een vleermuisonderzoek 'houdbaar' is. Over het algemeen wordt in het kennisdocument van de in deze situatie te verwachten soorten een periode van drie jaar aangehouden.

Geraadpleegde bronnen

Overheid.nl (2018). Wet Natuurbescherming. (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2018-07-01>).

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2017). Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2017.